

	Ειρήνη Λαρδούτσου
Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού (1)	
Κλάδος/Ειδικότητα (1)	ΠΕ 60 (Νηπιαγωγών)
Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού (2)	-
Κλάδος/Ειδικότητα (2)	-
Τίτλος του ομίλου	Δημιουργική νηπιο-γραφφή: «Καλημέρα σας κ. Ελύτη»
Θεματική/ές που εντάσσεται ο όμιλος	Ο όμιλος εντάσσεται κυρίως στη θεματική της γλώσσας αλλά έχει ως προϋπόθεση τη διαθεματική σύνδεση με όλα τα γνωστικά αντικείμενα και θεματικές, κυρίως όμως με τις εμπειρίες των μαθητών.
Αριθμός ωρών ομίλου ανά εβδομάδα	2 διδακτικές/εβδομάδα
Τάξη ή τάξεις που απευθύνεται ο όμιλος	Νήπια-προνήπια
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Μέσα από τον όμιλο της Δημιουργικής Γραφής τα νήπια καλούνται</p> <p>Σε επίπεδων γνώσεων να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - γνωρίσουν τα λογοτεχνικά είδη (πεζό και ποιητικό είδος) μέσα από παιγνιώδεις αναγνωστικές, αφηγηματικές και δημιουργικές δραστηριότητες. - γνωρίσουν τα μορφικά χαρακτηριστικά του ποιητικού λόγου (κειμενικός κορμός, ρίμα, μέτρο,) και να τον διακρίνουν από τον πεζό λόγο. - αναγνωρίσουν τα στοιχεία της μυθοπλασίας σε ένα κείμενο και να τα διακρίνουν από τα ρεαλιστικά - γνωρίσουν (κατ'αναλογία ηλικίας τους) τη ζωή και το έργο του Οδυσσέα Ελύτη και να επισημάνουν περιγραφές του ελληνικού τοπίου και ζωής μέσα σ αυτό - γνωρίσουν τη διαδικασία που επιτελείται από τη σύλληψη μιας ιδέας ως τη θέση της στο ράφι ενός βιβλιοπωλείου (συγγραφέας, εικονογράφος, εκδότης, βιβλιοπώλης, αναγνώστης) <p>σε επίπεδο δεξιοτήτων</p> <ul style="list-style-type: none"> - αναπαράγουν ποιήματα του Οδυσσέα Ελύτη καλλιεργώντας τους μηχανισμούς απομνημόνευσης και τον γλωσσικό τους πλούτο

	<ul style="list-style-type: none"> - αναλύουν περιεχόμενα από τα ποιήματα και να διατυπώνουν κρίσεις γι αυτά - να γράφουν όπως μπορούν, στη μητρική τους γλώσσα, μέρη του ποιητικού λόγου του Οδ. Ελύτη, χρησιμοποιώντας ανάλογα με το αναπτυξιακό τους επίπεδο, διάφορους σημειωτικούς τρόπους και είδη γραφής - απεικονίζουν με διάφορους τρόπους και τεχνικές τα περιεχόμενα της ποίησης που θα επεξεργαστούν, (εικονογράφηση, θεατρικό παιχνίδι, χορογραφία κλπ) <p>σε επίπεδο στάσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> - απολαμβάνουν την ανάγνωση-ακρόαση ποιημάτων - να υιοθετούν κριτική στάση στο περιεχόμενο των γραπτών κειμένων - να συμμετέχουν με ευχαρίστηση σε δραστηριότητες ανάγνωσης και απαγγελίας ποιημάτων αναπτύσσοντας τη φιλαγνοσύα τους - να νιώθουν περήφανοι για τις γλωσσικές και πολιτισμικές τους καταβολές
<p>Διδακτική μεθοδολογία</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Βιωματική μάθηση - Διερευνητική μάθηση - Παιχνίδια ρόλων - Μελέτη περίπτωσης - Άσκηση ακρόασης, αναπαραγωγής και δημιουργίας - Παιγνιώδης μάθηση - Ομαδοσυνεργατική μέθοδος
<p>Αναλυτικό πρόγραμμα (με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης από Οκτώβριο μέχρι Μάιο ή Ιούνιο)</p>	<p>Οκτώβριος : Ανάπτυξη αφηγηματικών τεχνικών: ποιος είναι αυτός που μιλάει, πως κατασκευάζει τους ήρωες του, από πού τους βλέπει, πως κατασκευάζεται μια ιστορία; Διάκριση επιστημονικού λόγου από τη μυθοπλασία (<i>πότε λέω αλήθεια, πότε παραμύθια</i>) με διαθεματικές εμπλοκές γνωστικών αντικειμένων μέσα σε μυθοπλαστικό περιεχόμενο. Διάκριση της δομής του «μύθου» από το «παραμύθι». Διάκριση από «μυθολογία». Γνωριμία με γνωστούς παραμυθάδες. Αξιολόγηση πρακτικών. (εισαγωγικές δραστηριότητες διαθεματικής σύνδεσης με ΝΠΣ στο Α΄Θεματικό Πεδίο:ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ-Α1 ΓΛΩΣΣΑ)</p> <p>Νοέμβριος : Γνωριμία με τον ποιητή Οδυσσέα Ελύτη. Ανίχνευση και σύνδεση με προηγούμενες εμπειρίες των νηπίων αναφορικά με έργα που πιθανά ήδη γνωρίζουν (τα</p>

τζιτζίκια, το θαλασσινό τριφύλλι κλπ). Διατύπωση υποθέσεων: το γιατί και το πως του ποιητή, τα σημεία εκκίνησής του, τα εκφραστικά του μέσα. Διάκριση πεζού και ποιητικού είδους. Διάκριση αφηγηματικών τρόπων: «με ποιό τρόπο περιγράφω, τι μέσα χρησιμοποιώ όταν αφηγούμαι, τι είναι ο διάλογος, πότε μονολογώ, μαθαίνω να ακούω και να αναπαράγω μια ιστορία που άκουσα». Συστηματική ενασχόληση με το βιβλίο σαν αντικείμενο, (εξώφυλλο, οπισθόφυλλο, ράχη, τυπογραφικές λεπτομέρειες, συγγραφέας, εικονογράφος, εκδότης, αρχές βιβλιοθηκονομίας από την κατηγοριοποίηση των βιβλίων στη σχολική βιβλιοθήκη. Διάκριση μορφής κειμενικού κορμού (πεζού και ποιητικού). Αξιολόγηση πρακτικών.

Δεκέμβριος: Ήρωας και πλοκή, σκηνικό και χρόνος αφήγησης μέσα στον ποιητικό λόγο του Οδ. Ελύτη. Σύνδεση περιεχομένου ποιημάτων με τη γεωγραφία της Ελλάδος, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου μας, τη λαογραφία και την ιστορία. Εικονοποιήσεις ποιημάτων και άσκηση τεχνικής “conversation poem”. Γνωριμία κι ανάλυση ποιημάτων ‘του Οδ. Ελύτη, συναφή με την βαθμίδα εκπαίδευσης των μαθητών. Εμπλοκή της οικογένειας σε σχετικές δραστηριότητες που προάγουν την αλληλεπίδραση με το σχολείο και την ενίσχυση σχέσεων της κοινότητας . Αξιολόγηση πρακτικών.

Ιανουάριος :Γνωριμία με την «ποίηση» ως είδος. Διαισθητική προσέγγιση της ρίμας και του μέτρου. Γλωσσικά παιχνίδια με ομοιοκαταληξίες. Διάκριση ποιητικών ειδών (ελεύθερος και παραδοσιακός στίχος) Έμμετρος λόγος και συστηματική προσέγγιση κι ενασχόληση μαζί του. Γνωριμία με ποιητές με περιεχόμενο ποίησης αντίστοιχο με την ποίηση του Οδ. Ελύτη (πχ. «Η Ελιά» του Λ. Μαβίλη) Απόπειρες γραφής (αναγνωρίζω και γράφω λέξεις που ομοιοκαταληκτούν - φωνολογική αναγνώριση τελικών φωνημάτων). Αξιολόγηση πρακτικών.

Φεβρουάριος: Γνωριμία με ποιητικά είδη και κατασκευή ατομικών συλλογικών ποιημάτων- χάικου λίμερικς, δίστιχα τετράστιχα, μαντινάδες εικονοποιημένα, λαχνίσματα ταχταρίσματα, νανουρίσματα. Διαθεματική σύνδεση με γνωστικά αντικείμενα γλώσσας και μαθηματικών καθώς για τα συγκεκριμένα είδη χρειάζεται πχ αρίθμηση συλλαβών (χάικου), συμβολικό παιχνίδι (νανουρίσματα) αλλά και τήρηση κυκλικής κατασκευής (λίμερικς). Αξιολόγηση πρακτικών

	<p>Μάρτιος: Δημιουργείται το «εργαστήρι του ποιητή» (παιχνίδια ρόλων). Τα νήπια αναπαριστούν ρόλους (πομπού/ποιητή – δέκτη/αναγνώστη, ηρώων ποιητικής πλοκής) Παράγονται ποιητικά προϊόντα, γράφονται, αντιγράφονται, εικονογραφούνται (μέσα από καταμερισμό δραστηριοτήτων) «δένονται» και δημιουργούνται αντίτυπα. Οι μαθητές αναλαμβάνουν ρόλους και διαπιστώνουν τη διαδικασία που χρειάζεται από τη σύλληψη μιας ιδέας ως το ράφι του βιβλιοπωλείου. Αξιολόγηση πρακτικών.</p> <p>Απρίλιος: «<i>Ημερολόγιο ενός Αθέατου Απριλίου</i>». Παιχνίδια με λέξεις μέσα από το ποιητικό περιεχόμενο της συλλογής. Παραγωγή κειμένων από τα νήπια με κεντρικές λέξεις-πυρήνες που επιλέγουν. Βραβείο Νόμπελ-έμφαση στην αριστεία. Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής για τους γονείς και παραγωγή κειμένων και συνδημιουργία με τα παιδιά τους. Διάχυση ποίησης στην κοινότητα - με έντυπο υλικό, σε ΜΜΕ, σε δρόμους και γειτονιές. Αξιολόγηση πρακτικών.</p> <p>Μάιος: Παράθεση κι αποτίμηση συγγραφικών προϊόντων. Κατηγοριοποίηση και ένταξη τους μέσα στα είδη του λογοτεχνικού κορμού. Εικαστικές, παραστατικές, κινητικές απεικονίσεις. Αξιολόγηση συνολικού προγράμματος-παρουσίασή του – ανατροφοδότηση.</p>
<p>Διδακτικό υλικό (έντυπό και ηλεκτρονικό)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Γκαμπέ Ντόρα, <i>Εγώ η μητέρα μου κι κόσμος</i>, Κέδρος, Αθήνα 1997. ➤ Γκενάκου Ζωή, <i>Η ποίηση του λαού κι ο παιδικός λόγος</i>, Πατάκης, Αθήνα 2004. ➤ Γκενάκου Ζωή, <i>Η λαϊκή παράδοση και η γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού</i>, Πατάκης, Αθήνα 2003. ➤ Καρακίτσιος Ανδρέας, <u><i>Δημιουργική γραφή "Παίζουμε λογοτεχνία"</i></u>, Ζυγός, Θεσσαλονίκη, 2021. ➤ Καρακίτσιος Ανδρέας, <i>Η λογοτεχνία αλλιώς. Εναλλακτικές καινοτόμες δράσεις</i>, Καλειδοσκόπιο, Αθήνα 2018. Καρακίτσιος Ανδρέας, <i>Διδασκαλία της λογοτεχνίας και δημιουργική γραφή</i>, Ζυγός, Θεσσαλονίκη, 2013. ➤ Καρακίτσιος Ανδρέας, <i>Καλλιεργώντας τη φιλιαναγνωσία. Πραγματικότητες και προοπτικές</i>, Διάδραση, Αθήνα 2013. ➤ Λαρδούτσου, Ε. (2015). Δημιουργική νηπιο-γραφή. Στο Νικολαΐδου, Σ. (επιμ.) «<i>Η Δημιουργική Γραφή στο σχολείο</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο. ISBN:978-618-03-0779-5 https://www.metaixmio.gr/el/products/%CE%B7-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%B9%CE%BF%CF%85%

	<p>CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%B A%CE%AE-%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AE-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CF%83%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B5%CE%AF%CE%BF</p> <p>http://flip.metaixmio.gr/apospasmata/DHMIOYRGIKH_GRAFH/files/assets/basichtml/index.html#5</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Λαρδούτσου, Ε. (2012). Μέλος συγγραφικής ομάδας. Στο Σουλιώτης, Μ. (επιμ.). Δημιουργική Γραφή Οδηγίες πλεύσεως (βιβλίο εκπαιδευτικού). Λευκωσία: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. ISBN: 978-99630-1376-0 http://archeia.moec.gov.cy/sm/334/dimiourgiki_grafi_odigies_plefseos.pdf ➤ https://www.openbook.gr/dimiourgiki-gra ➤ Rontari Gianni, <i>Ασκήσεις Φαντασίας</i>, μτφρ.: Μαρία Βερτσώνη-Κοκόλη, Τέσσερα(εκδ.) 1990 ➤ Rontari Gianni, <i>Η Γραμματική της Φαντασίας</i>, μτφρ.: Γιώργος Κασαπίδης, Μεταίχμιο, Αθήνα 2003 ➤ Σουλιώτης Μίμης, <i>Αλφαθητάριο για την ποίηση</i>, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2009 ➤ Τάφα Ευφημία, <i>Ανάγνωση και γραφή στην Προσχολική Εκπαίδευση</i>, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2001 ➤ Ποίηση Οδυσσέα Ελύτη από αναλογικές και ψηφιακές πηγές
Τρόπος επιλογής μαθητών	Δίνεται η δυνατότητα δήλωσης 2 προτιμήσεων και για τα 2 τμήματα. Στην περίπτωση πλεονάσματος ακολουθεί κλήρωση. Ο όμιλος αφορά νήπια-προνήπια
Τρόποι αξιολόγησης μαθητών	Η αξιολόγηση χρονικά ξεκινάει αρχικά στα πρώτα στάδια σε <i>διαγνωστικό</i> επίπεδο, έτσι ώστε να καταρτιστεί με σαφήνεια η έκταση του περιεχόμενου του ομίλου. Συνεχίζεται ως <i>διαμορφωτική</i> στο τέλος κάθε τριμήνου, με σκοπό την ανατροφοδότηση του προγράμματος και ολοκληρώνεται ως <i>τελική</i> το Μάιο. Πραγματοποιείται μέσα από τα έργα των παιδιών, φύλλα εργασίας και ερωτηματολόγια
Προτεινόμενο ωρολόγιο πρόγραμμα ομίλου (ημέρα/ώρα έναρξης/ώρα λήξης)	Τρίτη 12.00-13.00
Τόπος διεξαγωγής ομίλου	Η αίθουσα του 1 ^{ου} τμήματος.
Ειδικοί εξωτερικοί συνεργάτες	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δρ Ανδρέας Καρακίτσιος, Ομότιμος Καθηγητής Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ΑΠΘ ➤ Δρ. Σοφία Νικολαΐδου, συγγραφέας, τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ ΑΠΘ

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δρ. Αλίκη Συμεωνάκη, Δημιουργικής Γραφής, Σχολή Καλών Τεχνών /τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ ➤ Δρ. Δημήτρης Γουλής, Σχολή Καλών Τεχνών/τμήμα Κινηματογράφου ➤ Σοφία Καλμανίδου, Βιβλιοθηκονόμος/Νηπιαγωγός ➤ Ισίδωρος Ζουγρός, εκπαιδευτικός, συγγραφέας ➤ Φίλιππος Γράψας, στιχουργός ➤ Ανθή Θάνου- αφηγήτρια ➤ Πολιτιστικός Φορέας Δήμου Θεσσαλονίκης «Φίλοι Νέας Παραλίας»
Συνεργασίες (ιδρύματα, οργανισμοί, σχολεία, φορείς, πρόσωπα κ.ά.)	<p>Δημοτική βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης Δημοτική Βιβλιοθήκη Πτολεμαΐδας Εκδόσεις Πατάκη Εκδόσεις Υδροπλάνο</p>
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	Θα καθοριστούν εφόσον δοθεί άδεια μετακίνησης
Τρόπος αξιολόγησης του ομίλου	<p>Ερωτηματολόγια (διαγνωστικά – απολογιστικά) σε γονείς Και παιδιά Απεικονίσεις εμπειρίας των παιδιών (σχέδιο, εικαστικά έργα, παιχνίδια ρόλων) Παρατήρησεις- καταγραφές</p>
Παραδοτέα	<p>Εντυπα κειμενικά παραγόμενα Σύνθετα παραγόμενα (κείμενα και τέχνες) Ψηφιακό υλικό Ηλεκτρονική έκδοση παραγόμενων</p>